

السكن شش

تاریخ :
ایرانور :

بـلـدـجـهـرـهـ

KAVES

بسمه تعالی

دانشگاه بوعلی سینا

دانشکده شیمی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته شیمی (گرایش آلی)

عنوان :

بکارگیری روش‌های جدید برای سنتز هتروسیکلهای ۱-۵، بنزو دیازپین ها
و ۲- آریل بنزو تیازول ها

استاد راهنما:

پروفسور داود آذریفر

پژوهشگر:

۱۳۸۸/۱۰/۲ مهر انگیز سنگین آبادی

دانشگاه بوعلی سینا
شهرستان شهریار

مهر ۱۳۸۷

۱۲۸۷۴۵

دانشگاه بوعلی سینا

دانشکده شیمی

پایان نامه کارشناسی ارشد شیمی آلی

عنوان :

بکارگیری روش‌های جدید برای سنتز هتروسیکلهای ۱،۵-بنزو دیازپین ها
و ۲- آریل بنزو تیازول ها

استاد راهنما:

پروفسور داود آذریفر

پژوهشگر :

مهرانگیز سنگین آبادی

کمیته ارزیابی پایان نامه :

۱- استاد راهنما: پروفسور داود آذریفر ..... استاد شیمی آلی

۲- استاد مدعو: دکتر رامین قربانی واقعی ..... دانشیار شیمی آلی

۳- استاد مدعو: دکتر بهروز ملکی ..... استادیار شیمی آلی

دانشگاه بوعلی سینا

دانشکده شیمی

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد
خانم مهر انتگریست گن آبادی
در رشته شیمی (گروایش آلبی)

با عنوان :

بکارگیری روش‌های جدید برای سنتز هتروسیکلهای ۱،۵-بنزو دیازپین ها
و ۲-آریل بنزو تیازول ها

به ارزش ۸ واحد در روز سه شنبه ۱۳۸۷/۷/۲۳ ساعت ۱۰ صبح در سالن آمفی تئاتر ۲ دانشکده شیمی و با
حضور اعضای هیات داوران زیر برگزاری گردید و بانمره ۱۹۰۵... و درجه ~~کارکرد~~ به تصویب رسید.

هیات داوران :

- ۱- استاد راهنمای: پروفسور داود اذریفر ..... استاد شیمی آلبی
- ۲- استاد مدعی: دکتر رامین قربانی واقعی ..... دانشیار شیمی آلبی
- ۳- استاد مدعی: دکتر بهروز ملکی ..... استادیار شیمی آلبی

همه امتیازهای این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب پایان نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا نام استاد راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ وضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تكمیلی دانشگاه ثبت شود، در غیر اینصورت مورد پیگری قانونی قرار خواهد گرفت.

پروردگار!

ای، هستی بخش وجود، مرآ به نهات بی کرانست توان شکر نیست. ذره ذره وجودم برای تو و تردیک ترشدن به تو می‌پد.

الی! مرآ مدد کن تا دانش کم نزدیکی باشد برای فزوئی تکبر و غرور، نه حلقه ای برای اسارت و نه دستایه ای برای

تجارت، بلکه کامی باشد برای تحلیل از تو و متعالی ساختن زندگی خود و دیگران.

تَقْدِيمٍ بِهِ بُزْ كَوَادْ مَهْبَانْمَ:

بپاس عاطفه سرشار و گرامی امید بخش وجودشان که درین سردرین روزگاران بهترین پشتیان است.

بپاس قلبهاي بزرگشان که فريادرس است و سرگردانی و ترس درپنهاشان به شجاعت می گراید.

وبپاس محبتهاي بي دينشان که هرگز فروکش نمی کند.

تَقْدِيمٍ بِهِ هَسْرَ بَارَمْ:

که اکریاری وستان پرتوان و گامهای استوارش نبوده هزاران راه نزدیکی کم کرده ای بیش نبودم و اینک بربام ایستاده و چره بام روشن از روشنای اوست.

تَقْدِيمٍ بِهِ خَرَمْ عَلَى:

ههیه خداوند مهبان که هواره اميد زیستن و تلاش کردنم هست و خواهد بود.

تَقْدِيمٍ بِهِ بَارَمْ مَحْمُودْ هَسْرَ مَهْبَانْشَ (مهگان) و خواهان همیشه همراهم پرگشک و بیان وزه را به خاطر حیات ها همگرایی هادگر می های همیشگی شان.

تَقْدِيمٍ بِهِ تَامِي مَعْلُومْ هَايِ سُخْتَ كَوشْ و انسانهای آزاده ای که جزء صداقت توشه ای ندارد.

مشکر و قدردانی:

سر بر آستان جلال پور دگار بی همتامی سایم که دکبار توفیق اندوختن دانشی هر چند انک را روزیم فرمود. پس فراوان من شمار مربانای که بی
هر شان این راه را به پیان نمی رسد.

از استاد راهنمای بزرگوارم جناب پروفور داود آذینفر که وجود شان دیالی از علم و محبت است و آموختن علم در محضر ایشان بزرگترین افتخار
زندگیم و راهنمایی ارزشمند شان گرانبها ترین کنجنه عمرم است بی نهایت پاککنارم.

از استاد محترم جناب آقای دکتر قربانی دکتر ملکی که زحمت مطالعه و داوری این تحقیق را به عمدہ داشتند و از نظرات مفید ایشان برهه گرفتم

سمیانه پاککنارم.

از سرکار خانم قاسمیان ناینده تحصیلات تکمیلی کمال مشکر را دارم.

با پاس فراوان از تمامی استادی محترم کروه شیمی که از محضر شان علم آموختم.

با مشکر از آقای زبرجدیان و آقای چاروی و خانم رنجبران به حاطر تمام محبتی که نسبت به نمایه داشتند.

از تمامی دوستان عزیزم در انجگاه بعلی سینا خصوصاً خانمها مریمکان پیر حیاتی وزهراء توده روستا و هم و رودهایی ارجمند (شیمی آلب ۸۵) که با همی

با هم ریاضا و دکر میباشان سردی و سکینی سخنطات سخت را برایم کرم و آسان ساخت مشکر و قدردانی می نمایم.

هرگز نیز سکین آبادی

نام: مهر انگیز	نام خانوادگی : سنگین آبادی
عنوان پایان نامه: بکارگیری روش‌های جدید برای سنتز هتروسیکلهای ۱،۵-بنزودیازپین‌ها و ۲-آریل بنزوتیازول‌ها	
استاد راهنمای: دکتر داود آذریفر	
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد رشته : شیمی گرایش: آلی دانشگاه : بولالی سینا همدان دانشکده : شیمی تاریخ فارغ التحصیلی : مهر ۸۷ تعداد صفحه ۱۲۷:	
کلیدواژه‌ها: ۱، ۵-بنزودیازپین، ۲-آریل بنزوتیازول، تری کلروایزوسیانوریک، N -برموسوکسینیمید، ۳، ۶-دی سیانوبنزوكینون، سیلیکاسولفوریک اسید، آلدھیدها، کتونها، نیترات. آهن III نه آبه، سدیم یدید، سیلیکاژل، تابش دهی مایکروویو.	
چکیده :	
<p>ترکیبات هتروسیکلی از جمله ترکیبات آلی هستند که خواص بیولوژیکی دارند. دسته بسیار مهمی از ترکیبات هتروسیکل نیتروژن‌دار، بنزودیازپین‌ها و ۲-آریل بنزوتیازولها می‌باشند. بنزودیازپین‌ها و ۲-آریل بنزوتیازول‌ها ترکیبات جالبی از نقطه نظر فارماکولوژیکی، صنعتی و سنتزی هستند که روش‌های محدودی برای سنتز این ترکیبات هتروسیکل در منابع علمی گزارش شده است. ارائه روش‌های جدید و موثر برای سنتز این ترکیبات در حال حاضر بسیار حائز اهمیت است. روش‌های قبلی که برای سنتز این ترکیبات ارائه شده است، دارای مشکلاتی می‌باشند و در این بخش از تحقیقاتمان روش موثرتری برای سنتز این ترکیبات ارائه کرده ایم. ارتوفنیلن دی آمین و کتونها با واکنش‌گرهای سیلیکاسولفوریک اسید و $Fe(NO_3)_3/NaI$ تحت شرایط تابش امواج مایکروویو و در دمای اتاق تولید محصول ۱-بنزودیازپین را می‌نماید. در بخش بعدی این پژوهش به بررسی روش‌های جدید و موثر برای سنتز مشتقات ۲-آریل بنزوتیازول به کمک معرفه‌های تری کلروایزوسیانوریک و N-برموسوکسینیمید و ۳، ۶-دی کلرو-۵، ۶-دی سیانوبنزوكینون تحت شرایط تابش مایکروویو و همچنین شرایط حرارتی (بازروانی) و دمای اتاق پرداخته ایم.</p>	

فهرست مطالب

صفحه

مقدمه

فصل اول: مقدمه و مروری بر تحقیقات انجام شده

قسمت اول:

(۱) بنزودیازپین

۱	..... ۱-۱-۱) مقدمه
۳	..... ۱-۱-۲) استفاده از مایکروویو در سنتز ترکیبات آلی
۳	..... ۱-۱-۳) دستگاه مایکروویو
۶	..... ۱-۱-۴) سنتز بنزودیازپین ها
۶	..... ۱-۱-۴-۱) روشهای سنتز ۳، ۲-دی هیدرو- H_1 -بنزودیازپین ها
۱۵	..... ۱-۱-۴-۲) بررسی روشهای سنتزی ۲، ۳-دی هیدرو- H_1 -بنزودیازپین ها با استفاده از تراکم بین ارتوفنیلین
۲۲	..... ۱-۱-۴-۳) بررسی سایر روشهای دیگر سنتز ۱، ۵-بنزودیازپین ها
۲۲	..... ۱-۱-۴-۴) سیلیکا سولفوریک اسید (SSA)، در سنتزهای آلی

قسمت دوم:

(۲) سنتز ۲-آریل بنزوتیازول ها

۲۵	..... ۲-۱-۱) مقدمه
۲۵	..... ۲-۲-۱) خصوصیات بیولوژیکی ۲-آریل بنزوتیازول ها
۲۶	..... ۲-۲-۲) بررسی روشهای متنوع جهت سنتز ۲-آریل بنزو تیازول ها
۲۶	..... ۲-۲-۳) بررسی سنتز ۲-آریل بنزو تیازول ها از طریق تراکم ۲-آمینو تیوفنول با آلدھیدها
۳۰	..... ۲-۲-۴) بررسی سایر روشهای جهت سنتز ۲-آریل بنزو تیازول ها
۳۵	..... ۲-۲-۵) برموسو کسینامید (NBS) در سنتزهای آلی
۳۶	..... ۲-۲-۶) تری کلروایزو سیانوریک اسید (TCCA)

۳۸	۲-۱-۲) دی کلرو-۵ ، ۶-دی سیانو بنزوکینون (DDQ)
	فصل دوم: کارهای تجربی انجام شده
۴۰	۴۰ ..... مقدمه
۴۰	۴۰ ..... ۱-۲) اطلاعات عمومی دستگاهها
۴۱	۴۱ ..... ۲-۲) ورقه های TIC
۴۱	۴۱ ..... ۲-۳) مشخصات مواد مورد استفاده
۴۱	۴۱ ..... ۴-۲) سنتز ۱،۵-بنزو دیازپین ها
۴۲	۴۲ ..... ۴-۲) روش عمومی جهت سنتز ۱، ۵-بنزو دیازپین ها توسط سلیکاسولفوریک اسید (SSA)
۴۳	۴۳ ..... ۱-۱-۴-۲) سنتز ۴، ۲، ۲-تری متیل -۳، ۲-دی هیدرو- ۱H- ۵،۱-بنزو دیازپین (۲a)
	۴۳ ..... ۲-۱-۴-۲) سنتز ۴، ۲، ۲-تری متیل -۳، ۲-دی هیدرو- ۱H- ۵،۱-بنزو دیازپین به کمک معرف SSA در شرایط بدون حلال تحت تابش دهی مایکروویو
۴۴	۴۴ ..... ۲-۴-۲) روش عمومی جهت سنتز ۵، ۱-بنزو دیازپین ها توسط $Fe(NO_3)_3 \cdot 9H_2O / NaI$ در دمای اتاق
۴۵	۴۵ ..... ۱-۲-۴-۲) تهیه ۳، ۲-دی هیدرو- ۱، ۵-بنزو دیازپین ها به وسیله معرف $Fe(NO_3)_3 \cdot 9H_2O / NaI$ در دمای اتاق
	۴۶ ..... ۵-۲) اندازه گیری مقدار ید تولید شده از واکنش $Fe(NO_3)_3 \cdot 9H_2O / NaI$ در محیط ، با استفاده از روش تیتراسیون یدومتری
۴۷	۴۷ ..... ۶-۲) روش عمومی تهیه ۲-آریل بنزوتیازول ها
۴۸	۴۸ ..... ۶-۲) روش عمومی سنتز ۲-آریل بنزوتیازول ها به کمک معرف تری کلرو ایزو سیانوریک اسید حمایت شده با SiO_2
	۴۹ ..... ۱-۱-۶-۲) سنتز ۲-(۴-متوکسی)-بنزوتیازول به کمک TCCA در فاز حلال و تحت تابش دهی مایکروویو
۵۰	۵۰ ..... ۲-۱-۶-۲) سنتز ۲-(۴-متوکسی)-بنزوتیازول به کمک TCCA در شرایط بدون حلال و تحت تابش دهی مایکروویو
۵۱	۵۱ ..... ۲-۶-۲) روش عمومی سنتز ۲-آریل بنزوتیازول به کمک معرف N-بروموسو کسینامید (NBS) حمایت شده با SiO_2
۵۲	۵۲ ..... ۱-۲-۶-۲) سنتز ۲-(۴-متوکسی)-بنزوتیازول به کمک معرف NBS در فاز حلال و به کمک تابش دهی مایکروویو
۵۳	۵۳ ..... ۳-۶-۲) روش عمومی سنتز ۲-آریل بنزوتیازولها توسط معرف ۲، ۳-دی کلرو- ۵، ۶-دی سیانو پار بنزوکینون (DDQ)

۵۳	۱) سنتز ۴-۲-متوكسي - بنزوتيازول به كمك معرف DDQ در دمای اتاق
	فصل سوم: بحث و نتيجه گيري
۵۵	مقدمه
۵۵	۱-۳) بررسی سنتز ۳، ۲، ۵-دی هیدرو- H_1 -، ۵، ۱، ۰-بنزوبيازپين ها
۵۷	۱-۱-۳) سنتز ۲، ۳-دی هیدرو- H_1 -، ۵، ۱، ۰-بنزوبيازپين ها توسيط سيليكاسولفوريك اسيد (SSA)
۵۷	۱-۱-۱-۳) بررسی سنتز ۴، ۲، ۴-تری متيل - ۲، ۳-دی هیدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين (2a)
۵۸	۲-۱-۱-۳) سنتز ۲-متيل، ۴-دی فنيل - ۳، ۲-دی هیدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين (2d)
۵۹	۳-۱-۱-۳) سنتز ۳، ۲-دی هیدرو-۲-متيل - ۴، ۲-بيس (۴-متوكسي فنيل - H_1 -، ۵، ۱-بنزوديازپين) (2g)
۶۰	۲-۱-۳) سنتز ۳، ۲-دی هیدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين ها به كمك $Fe(NO_3)_3 \cdot 9H_2O / NaI$
۶۱	۱-۲-۱-۳) سنتز ۴، ۲، ۲-تری متيل - ۳، ۲-دی هیدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين (2a)
۶۱	۲-۲-۱-۳) سنتز ۲-متيل - ۴، ۲-دی متيل - ۲، ۳-دی هيدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين (2d)
۶۲	۳-۲-۱-۳) سنتز ۲، ۳-دی هيدرو-۲-متيل - ۴، ۲-بيس (۴-متوكسي فنيل - H_1 -، ۵، ۱-بنزوديازپين)
۶۳	۲-۳) بررسی مکانیسم سنتز ۳، ۲-دی هيدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين ها
۶۴	۳-۳) بررسی طيفي مربوط به ترکيبات ۲، ۳-دی هيدرو- H_1 -، ۵-بنزوديازپين ها
۶۴	۱-۳-۳) بررسی طيفي ترکيب (2a)
۶۴	۱-۱-۳-۳) طيف ^1H NMR ترکيب (2a)
۶۵	۲-۱-۳-۳) طيف IR ترکيب (2a)
۶۶	۲-۳-۳) بررسی طيفي ترکيب (2d)
۶۶	۱-۲-۳-۳) طيف ^1H NMR ترکيب (2d)
۶۶	۲-۲-۳-۳) طيف IR ترکيب (2d)
۶۷	۳-۳-۳) بررسی طيفي ترکيب (2g)
۶۷	۱-۳-۳-۳) طيف ^1H NMR مربوط به ترکيب (2g)
۶۸	۲-۳-۳-۳) طيف IR مربوط به ترکيب (2g)

فهرست مطالب

صفحه

۶۸	۴-۳) مقایسه نتایج چند نمونه از ترکیبات ۱،۵-بنزودیازپین سنتز شده در این پژوهه با سایر مقالات.....
۶۹	۵-۳) اهمیت I_2 .....
۶۹	۶-۳) سنتز -۲- آریل بنزوتیازول ها .....
۷۰	۴-۳) بررسی سنتز -۲ - (۴- متوكسی) - بنزوتیازول (4a) .....
۷۵	۲-۶-۳) سنتز -۲ - (۲ - کلروفنیل) بنزوتیازول (4b) .....
۷۶	۳-۶-۳) - ۲ - (۳- نیتروفنیل) بنزوتیازول (4c) .....
۷۸	۴-۶-۳) - ۲ - (۲- هیدروکسی فنیل) بنزوتیازول (4d) .....
۸۰	۵-۶-۳) سنتز (۲- فنیل) - بنزوتیازول (4e) .....
۸۱	۶-۶-۳) سنتز -۲ - (۲- متوكسی فنیل) - بنزوتیازول (4h) .....
۸۳	۷-۶-۳) سنتز -۲ - (۴- سیانوفنیل)- بنزوتیازول (4i) .....
۸۵	۸-۶-۳) سنتز -۲ - (۴ متیل فنیل)- بنزوتیازول (4j) .....
۸۶	۹-۶-۳) سنتز -۲ - (۲- نیتروفنیل) - بنزوتیازول (4k) .....
۸۸	۱۰-۶-۳) سنتز -۲ - (۴- برموفنیل) - بنزوتیازول (4m) .....
۸۹	۱۱-۶-۳) سنتز -۲ - (۴- فلوئوروفنیل) - بنزوتیازول (4n) .....
۹۶	۷- مکانیسم پیشنهادی برای سنتز ترکیبات ۲- آریل بنزوتیازول.....
۹۹	۸- نتیجه گیری .....
۱۰۰	منابع .....
۱۱۰	پیوست .....

جدول (۱-۲) مواد اولیه به کار برده شده برای سنتز ۱،۵ - بنزو دیا زپین ها.....	۴۲
جدول (۲-۲) مواد اولیه به کار برده شده برای سنتز ۲- آریل بنزو تیازول ها.....	۴۹
جدول (۳-۱) سنتز ترکیب ۲a.....	۵۷
جدول (۳-۲) سنتز ترکیب ۲d.....	۵۸
جدول (۳-۳) سنتز ترکیب ۲g.....	۵۹
جدول (۳-۴) سنتز ترکیب (۲g-g).....	۶۰
جدول (۳-۵).....	۶۱
جدول (۳-۶).....	۶۲
جدول (۳-۷).....	۶۲
جدول (۳-۸).....	۶۳
جدول (۳-۹) مقایسه سنتز تعدادی از ۱،۵ - بنزو دیا زپین ها.....	۶۸
جدول (۳-۱۰) بهینه سازی شرایط برای سنتز ۲- آریل بنزو تیازول بوسیله TCCA تحت تابش دهی با مایکروویو.....	۷۱
جدول (۳-۱۱) بهینه سازی شرایط برای سنتز ۲- آریل بنزو تیازول (۴a) بوسیله NBS تحت تابش دهی مایکروویو.....	۷۲
جدول (۳-۱۲) بهینه سازی شرایط برای سنتز ۲- آریل بنزو تیازول (۴a) بوسیله DDQ در دمای اتاق.....	۷۳
جدول (۳-۱۳) سنتز ترکیب ۴a.....	۷۴
جدول (۳-۱۴) اطلاعات طیفی ^1H NMR ترکیب ۴a.....	۷۴
جدول (۳-۱۵) اطلاعات طیفی IR ترکیب ۴a.....	۷۵

فهرست مداول

٧٥	جدول (١٦-٣) سنتز تركيب ٤b
٧٦	جدول (١٧-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤b
٧٧	جدول (١٨-٣) سنتز تركيب ٤b
٧٧	جدول (١٩-٣) اطلاعات طيفي ^1H NMR تركيب ٤c
٧٨	جدول (٢٠-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤c
٧٩	جدول (٢١-٣) سنتز تركيب ٤d
٧٩	جدول (٢٢-٣) اطلاعات طيفي ^1H NMR تركيب ٤d
٨٠	جدول (٢٣-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤d
٨٠	جدول (٢٤-٣) سنتز تركيب ٤e
٨١	جدول (٢٥-٣) اطلاعات طيفي ^1H NMR تركيب ٤e
٨١	جدول (٢٦-٣) اطلاعات طيفي ^{13}C NMR تركيب ٤e
٨١	جدول (٢٧-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤e
٨٢	جدول (٢٨-٣) سنتز تركيب ٤h
٨٢	جدول (٢٩-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤h
٨٣	جدول (٣٠-٣) سنتز تركيب ٤i
٨٤	جدول (٣١-٣) اطلاعات طيفي ^1H NMR تركيب ٤i
٨٤	جدول (٣٢-٣) اطلاعات طيفي ^{13}C NMR تركيب ٤i
٨٤	جدول (٣٣-٣) اطلاعات طيفي IR تركيب ٤i
٨٥	جدول (٣٤-٣) سنتز تركيب ٤j
٨٦	جدول (٣٥-٣) اطلاعات طيفي ^1H NMR تركيب ٤j

جدول (۳۶-۳) اطلاعات طیفی IR ترکیب J_4	۸۶
جدول (۳۷-۳) سنتز ترکیب 4k	۸۷
جدول (۳۸-۳) اطلاعات طیفی IR ترکیب 4k	۸۷
جدول (۳۹-۳) سنتز ترکیب 4m	۸۸
جدول (۴۰-۳) اطلاعات طیفی ^1H NMR ترکیب 4m	۸۹
جدول (۴۱-۳) اطلاعات طیفی IR ترکیب 4m	۸۹
جدول (۴۲-۳) سنتز ترکیب 4n	۹۰
جدول (۴۳-۳) اطلاعات طیفی IR ترکیب 4n	۹۰
جدول (۴۴-۳) سنتز ۲-آریل - بنزوتیازول ها بوسیله TCCA تحت تابش دهی مایکروویو در شرایط بدون حلال و در فاز حلال	۹۱
جدول (۴۵-۳) سنتز ۲-آریل - بنزو تیازول ها بوسیله TCCA در شرایط رفلaks در حلال اتانول	۹۲
جدول (۴۶-۳) سنتز ۲-آریل - بنزوتیازول ها بوسیله NBS حمایت شده با SiO_2 در فاز حلال تحت تابش دهی مایکروویو	۹۳
جدول (۴۷-۳) سنتز ۲-آریل بنزوتیازول ها بوسیله NBS در شرایط رفلaks و در حلال اتانول	۹۴
جدول (۴۸-۳) سنتز - ۲-آریل - بنزو تیازول ها بوسیله DDQ در دمای آتاق	۹۵

..... ۱۱۰	..... شکل ۱: طیف حلal (CDCl ₃ و DMSO)
..... ۱۱۱	..... شکل ۲: طیف ¹ H NMR ترکیب ۲a
..... ۱۱۱	..... شکل ۳: طیف ¹ H NMR با D ₂ O ترکیب ۲a
..... ۱۱۲	..... شکل ۴: طیف IR ترکیب ۲a
..... ۱۱۲	..... شکل ۵: طیف ¹ H NMR ترکیب ۲d
..... ۱۱۳	..... شکل ۶: طیف ¹ H NMR با D ₂ O ترکیب ۲d
..... ۱۱۳	..... شکل ۷: طیف IR ترکیب ۲d
..... ۱۱۴	..... شکل ۸: طیف ¹ HNMR ترکیب ۲g
..... ۱۱۴	..... شکل ۹: طیف ¹ HNMR با D ₂ O ترکیب ۲g
..... ۱۱۵	..... شکل ۱۰: طیف IR ترکیب ۲g
..... ۱۱۵	..... شکل ۱۱: طیف ¹ HNMR ترکیب ۴a
..... ۱۱۶	..... شکل ۱۲: طیف IR ترکیب ۴a
..... ۱۱۶	..... شکل ۱۳: طیف ¹³ C NMR ترکیب ۴a
..... ۱۱۷	..... شکل ۱۴: طیف ¹³ C NMR ترکیب ۴a
..... ۱۱۷	..... شکل ۱۵: طیف IR ترکیب ۴b
..... ۱۱۸	..... شکل ۱۶: طیف ¹ H NMR ترکیب ۴c
..... ۱۱۸	..... شکل ۱۷: طیف IR ترکیب ۴c
..... ۱۱۹	..... شکل ۱۸: طیف ¹ H NMR ترکیب ۴d
..... ۱۱۹	..... شکل ۱۹: طیف IR ترکیب ۴d
..... ۱۲۰	..... شکل ۲۰: طیف ¹ H NMR ترکیب ۴e
..... ۱۲۰	..... شکل ۲۱: طیف ¹³ C NMR ترکیب ۴e
..... ۱۲۱	..... شکل ۲۲: طیف ¹³ C NMR ترکیب ۴e
..... ۱۲۱	..... شکل ۲۳: طیف IR ترکیب ۴e

فهرست طیف ها

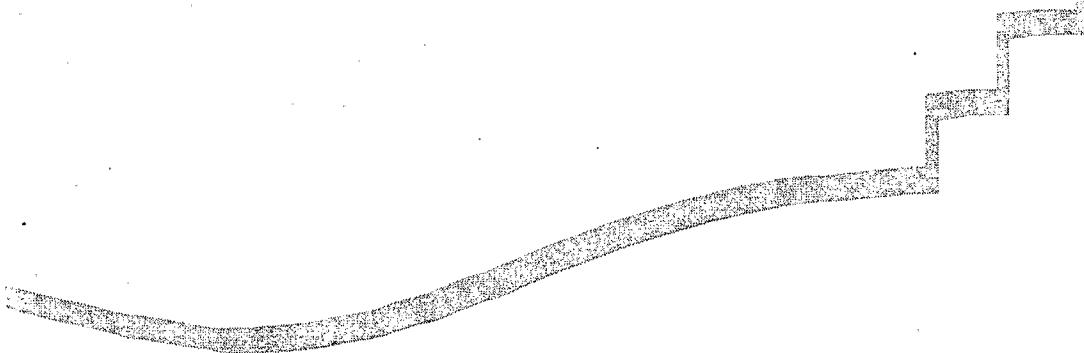
۱۲۲	..... شکل ۲۴: طیف IR ترکیب $4h$
۱۲۲	..... شکل ۲۵: طیف ^1H NMR ترکیب $4i$
۱۲۳	..... شکل ۲۶: طیف ^{13}C NMR ترکیب $4i$
۱۲۳	..... شکل ۲۷: طیف ^{13}C NMR ترکیب $4i$
۱۲۴	..... شکل ۲۸: طیف IR ترکیب $4i$
۱۲۴	..... شکل ۲۹: طیف ^1H NMR ترکیب $4j$
۱۲۵	..... شکل ۳۰: طیف IR ترکیب $4j$
۱۲۵	..... شکل ۳۱: طیف IR ترکیب $4k$
۱۲۶	..... شکل ۳۲: طیف ^1H NMR ترکیب $4m$
۱۲۶	..... شکل ۳۳: طیف IR ترکیب $4m$
۱۲۷	..... شکل ۳۴: طیف IR ترکیب $4n$

مقدمه :

هتروسیکل‌ها ترکیباتی حلقوی هستند که دارای یک یا چند اتم ناجور (O,S,N) می‌باشند. بسیاری از ترکیبات هتروسیکل در طبیعت یافت می‌شود و نقش بسیار مهمی را در زندگی و متابولیسم تمامی سلول‌های زنده ایفا می‌کنند. برای نمونه پیریمیدین و پورین پایه و اساس DNA را که نقش اصلی در انتقال اطلاعات وراثتی و ژنتیکی در موجودات زنده ایفا می‌کنند را می‌توان نام برد.

آمینو اسیدهایی مثل پرولین و تریپتوفان، آنزیم‌ها و ویتامینها مانند E و B₁₂، هموگلوبین (عامل انتقال اکسیژن در بدن) و هورمون‌هایی نظیر هسیتامین و استروتونین همگی جزو ترکیبات هتروسیکل می‌باشند. تعداد زیادی از هتروسیکل‌ها خاصیت دارویی و مصارف درمانی دارند. ترکیبات طبیعی چون پنیسیلین، سفالکسین و آلکالوئیدهایی چون مورفین و رسوفیین جزو هتروسیکل‌ها هستند. کاربرد بسیار زیاد این ترکیبات در درمان انواع سرطان‌ها، تهییه مواد نیروزه، آرام‌بخش‌ها، میکروب‌کش‌ها و سموم حشرات، محققین را به این واداشت تا مطالعات و تحقیقات بنیادی و عمیقی در مورد این ترکیبات انجام بدھند [۱].

فصل اول

❖ مقدمہ و

ہدایی بر تحقیقات انجام شده